

Úprava úhrad zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz z veřejného zdravotního pojištění od 1. 12. 2019

Dne 1. 12. 2019 vstoupila v účinnost nová příloha zákona o veřejném zdravotním pojištění (tzv. kategorizační strom), která zcela novým způsobem upravuje úhrady zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz z veřejného zdravotního pojištění.

Zdravotnické prostředky jsou nyní mnohem jemněji rozčleněny do jednotlivých úhradových skupin, sdružujících zdravotnické prostředky s podobnými vlastnostmi. Nová výše jejich úhrady je v každé z úhradových skupin většinou mnohem reálněji nastavena, než tomu bylo v minulé zákonné úpravě. Ve většině případů je úhrada ze zdravotního pojištění nově od zmíněného data vyšší, ale jsou i takové prostředky, kde byla v některých úhradových skupinách úhrada mírně snížena.

Představujeme vám ty závažné změny, které se týkají většího počtu lidí se zdravotním postižením. Nemůžeme však informovat o všech změnách, protože je jich tolik, že by se informace stala nepřehlednou.

Prostředky na krytí ran

Nová úprava s platností od 1. prosince obsahuje mnoho změn v kategorii krytí ran. Tato skupina zdravotnických prostředků byla velmi výrazně rozšířena a aktualizována. Nyní obsahuje úhrady množství moderních krycích prostředků, včetně vlhkého krytí ran a nejsložitějších prostředků určených pro špatně se hojící rány.

Inkontinenční pomůcky

Jednou z nejsledovanějších a nejfrekventovanějších kategorií zdravotnických

prostředků jsou inkontinenční prostředky. Novinkou v této úhradové skupině je, že pojištěnec se podílí na úhradě většiny těchto prostředků 5 % jejich ceny již od prvního kusu. Někdy je v zákoně podíl na celkové ceně stanoven i vyšší. Výše úhrad a množství prostředků jsou pak stanoveny často dle stupně inkontinence osoby. V této skupině se podařilo NRZP ČR po dlouhých jednáních navýšit počet či jiné množství těchto prostředků.

Typickým příkladem jsou zde intermitentní katetry, u kterých byl jejich hrazený počet navýšen na 210 ks/měsíc a současně zvýšena úhrada za 1 kus. Podobně vylepšit se podařilo i situaci ve třetí skupině kategorizačního stromu – u zdravotnických prostředků pro pacienty se stomií. Zde bylo zařazeno do úhrady několik nových úhradových skupin těchto prostředků a jejich úhrada nyní více odpovídá realitě na trhu.

Prostředky pro odběr kapilární krve

Mnoho změn doznala i kategorie zdravotnických prostředků pro odběr kapilární krve. Tyto prostředky jsou velmi důležitým pomocníkem pro diabetiky. V této skupině byly v několika případech navýšeny počty hrazených prostředků a spotřebního materiálu k nim. Jde například

Autor textu Mgr. Václav Krása, předseda NRZP ČR

o diagnostické proužky pro stanovení glukózy z krve a další. V této kategorii se podařilo zohlednit skoro všechny oprávněné návrhy na aktualizaci úhrad.

Prostředky pro pacienty s poruchou mobility

Velmi mnoho radikálních změn znamenala kategorie 7 – zdravotnické prostředky pro pacienty s poruchou mobility. Zejména u vozíků a příslušenství. Tato kategorie byla mnohem jemněji rozčleněna tak, aby do stejné úhradové skupiny mohly být zařazeny pouze vozíky srovnatelné kategorie a parametrů. Proto úhra-

dových skupin přibýlo a u mechanických vozíků je jich nyní šest pro dospělé pojištěnce, dvě úhradové skupiny pro děti, čtyři úhradové skupiny pro speciální vozíky dospělých, jedna úhradová skupina pro speciální dětské multifunkční vozíky, u kterých byla úhrada z veřejného zdravotního pojištění stanovena mnohem vyšší a reálnější než v minulosti, a pět úhradových skupin pro elektrické vozíky (včetně speciálních vertikalizačních).

Ceny vozíků byly vesměs stanoveny mnohem reálněji než v minulosti a zvláště u vozíků mechanických aktivních a speciálních se úhrada více přibližuje cenám přijatelného standardu v těchto kategoriích. Tato kategorie konečně rovněž zakotvuje možnost souběhu elektrického a mechanického vozíku u jednoho pojištěnce ve zdravotně indikovaných případech. To v praxi znamená, že nárok na souběh nevzniká pojištěnci automaticky, ale musí být předepisujícím lékařem dobře medicínsky a v kombinaci obou vozíků příslušně zdůvodněn.

Novinkou v kategorii 7 je i úhrada přídavného elektropohonu k mechanickému vozíku. Jde o levnější alternativu elektrického vozíku, na kterou mnohem snadněji dosáhne větší množství pojištěnců. Současně byla napravena i výše úhrady u dětských zdravotních kočárků. Ta byla v minulosti často předmětem velmi ostré kritiky ze strany rodičů handicapovaných dětí, pro které se často takový kočárek s ohledem na výši jeho ceny stával naprosto nedostupným, a proto museli žádat nadace o finanční podporu.

Ve stejné kategorizační skupině bylo uzákoněno i větší rozčlenění chodítek a dalších podpurných prostředků. Dále zde byly lépe nastaveny úhrady i u polohovacích lůžek a polohovacích zařízení.

Sluchadla a prostředky pro neslyšící

Vylepšení se dočkala i kategorie sluchadel a zdravotnických prostředků pro neslyšící. Zde jsou hrazeny v některých případech sluchadla jako celý pár a rovněž u řečových procesorů byly podmínky pro jejich úhradu výrazně vylepšeny v souladu s aktuálními požadavky odborné foniatričké společnosti.

Prostředky pro nevidomé

Nově vylepšeny byly i některé úhrady zdravotnických prostředků pro nevidomé,

kde přibýly nové úhradové skupiny a výše úhrad se přiblížila cenám na trhu.

Další změny

■ Velmi rozšířena byla kategorie zdravotnických prostředků respiračních, inhalačních a pro aplikaci enterální výživy. Zde přibýlo do úhrady množství úhradových skupin, které pokrývají potřebné prostředky pro pojištěnce s tímto často velmi závažným onemocněním.

■ Výraznou změnou u úhrady většiny zdravotnických prostředků, kterou je možné považovat za výrazný úspěch vyjednávání NRZP ČR, je i to, že zákon přesně stanoví, které prostředky jsou pojištěnci po úhradě zdravotní pojišťovnou pouze zapůjčovány a které přecházejí po úhradě přímo do jeho vlastnictví.

Do vlastnictví přecházejí většinou takové zdravotnické prostředky, které se používáním spotřebovávají, nebo takové, u kterých je vysoký podíl pojištěnce na úhradě jejich ceny.

■ Změn v úhradách, které nastanou počínaje 1. prosincem 2019 je opravdu hodně a nelze je všechny do detailů v tomto článku postihnout. Příslušná příloha zákona je mnohem rozsáhlejší a přesnější, než jaké bylo původní znění zákona. Proto v případě zájmu o některou z konkrétních úhrad doporučujeme nahlédnout přímo do přílohy č. 3, oddíl C, zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

■ Náběh nových úprav úhrad je však třeba očekávat i s jistým napětím. Už dnes je totiž známo, že některé zdravotnické prostředky dříve hrazené nestačili jejich distributoři včas znovu registrovat, a proto se mohlo stát, že dočasně z úhrad zcela vypadly. Celý systém bude ještě tedy potřeba v průběhu jeho fungování odlaďovat a případně jeho nedostatky průběžně ještě odstraňovat.

■ Je nutné zdůraznit, že všechny v příloze uvedené úhrady zdravotnických prostředků jsou uzákoněny bez DPH, což v praxi znamená, že pro úplnou výši úhrady od zdravotní pojišťovny je nutné vždy dopočítat aktuálně platnou daň.

■ Už nyní je známo, že z úhrady např. zcela vypadly všechny prvky tzv. bílého programu, tedy zdravotnických prostředků určených k realizaci toalety a osobní

hygieny velmi těžce zdravotně postižených pojištěnců. V této věci však již v uplynulém období – asi od podzimu minulého roku – NRZP ČR vede intenzivně jednání se zainteresovanými stranami a je více než pravděpodobné, že v průběhu příštího roku budou tyto zdravotnické prostředky do úhrady vráceny, byť zatím jen v úhradové skupině nekategorizovaných zdravotnických prostředků.

■ Celkově je však třeba změny v úhradách, které se projeví od 1. 12. 2019, hodnotit vysoce kladně, neboť mnohem více odpovídají realitě na trhu zdravotnických prostředků a jejich skutečným cenám než předchozí zákonná úprava. Proto by měly být pro pacienty velmi vítanou změnou.

*Mgr. Václav Krása
předseda NRZP ČR*

Nová ergoterapeutická místnost Pestré, o. p. s.

Cílem nového projektu známé pražské společnosti je zvyšování soběstačnosti lidí se zdravotním postižením prostřednictvím efektivního využívání asistivních technologií. V rámci služby sociální rehabilitace nabízí komplexní ergoterapeutickou podporu při výběru a vyzkoušení kompenzačních pomůcek z ČR i zahraničí, včetně možnosti krátkodobého zapůjčení. A to zcela zdarma.

Co všechno nabízí?

■ Zmapování stávající situace – jaké kompenzační pomůcky využíváte, jak máte upravené domácí, popřípadě pracovní prostředí;

■ představení vhodných kompenzačních pomůcek a stanovení reálných cílů, kterých chcete využitím nových pomůcek dosáhnout;

■ návky s vybranými pomůckami vedoucí k co nejvyšší míře samostatnosti a soběstačnosti;

■ půjčovnu kompenzačních pomůcek.

Pokud budete mít o ergoterapii zájem, ozvěte se ergoterapeutce Aničce na e-mail: ergoterapie@pestra.cz nebo na telefon 603 838 607 a domluvte si osobní schůzku.